

UZASADNIENIE

do rozporządzenia nr 1/2021 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Grójcu z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na terenie powiatu grójeckiego

Afrykański pomór świń (ASF) jest bardzo groźną chorobą zakaźną świń i dzików, powodującą ogromne straty gospodarcze. Rezerwuarem choroby (populacją, gdzie wirus choroby się namnaża, i w której się rozprzestrzenia) są dziki. Wystąpienie afrykańskiego pomoru świń skutkuje narażeniem danego kraju na ogromne straty finansowe, związane z całkowitym zablokowaniem możliwości eksportu świń lub wieprzowiny do krajów trzecich, jak również z brakiem możliwości handlu zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego wewnątrz Unii Europejskiej.

Pierwszy przypadek wystąpienia afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatu grójeckiego stwierdzono w maju 2018 r. Łącznie w 2018 r. stwierdzono 3 przypadki wystąpienia afrykańskiego pomoru świń u dzików. W kolejnych latach występowanie w/w choroby zakaźnej przedstawia się następująco: 77 przypadków w 2019 r. (u dzików padłych i odstrzelonych), 60 przypadków w 2020 r. (u dzików padłych i odstrzelonych). W styczniu 2021 r. w gminie Grójec stwierdzono już 2 przypadki wystąpienia afrykańskiego pomoru świń u dzików odstrzelonych. Teren powiatu grójeckiego znajduje się w strefie czerwonej wymienionej w części II załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE (*Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 63, z późn. zm.*).

Aby nie dopuścić do zawlekania wirusa do hodowli świń, należy go zwalczać w populacji rezerwuarowej. Stąd też na terenie powiatu grójeckiego od 2018 r. podejmowane są działania obejmujące poszukiwanie i jak najszybsze usuwanie ze środowiska zwłok padłych dzików (skoordynowane aktywne akcje poszukiwania padłych dzików) oraz redukcja populacji dzików przy pomocy odstrzału sanitarnego. Odstrzał ten jest środkiem zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, który został określony w art. 45 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (*Dz.U. z 2020 r. poz. 1421*).

Odstrzał sanitarny na terenie powiatu grójeckiego realizowany był na podstawie rozporządzenia nr 9 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 maja 2018 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na terenie województwa mazowieckiego (*Dz. U. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 5494 z późn. zm.*), rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na terenie województwa mazowieckiego (*Dz. U. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 7715 z późn. zm.*) oraz rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego nr 6 z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na terenie województwa mazowieckiego (*Dz. U. Woj. Maz. poz. 7148*). Biorąc pod uwagę dynamiczną sytuację epizootyczną dotyczącą występowania afrykańskiego pomoru świń u dzików na terenie powiatu grójeckiego oraz otrzymane informacje od przedstawicieli kół łowieckich i zarządców obwodów łowieckich o stwierdzaniu bytowania dzików właściwym środkiem zmniejszenia populacji dzików jest kontynuacja odstrzału sanitarnego. Pismo Głównego Lekarza Weterynarii znak: GIWz.432.60.5.2020 z dnia 13 lutego 2020 r. wprowadziło „Wytyczne dotyczące realizacji odstrzału sanitarnego dzików, w trybie ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych

zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 148)” I. Zalecenia epidemiologiczne - na podstawie raportów Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oraz strategicznego podejścia do zarządzania ASF w Unii Europejskiej (SANTE/7113/2015-Rev 11). Powyższe wytyczne określają sposób odstrzału sanitarnego dzików w zależności od statusu epizootycznego obszaru, na którym dany odstrzał ma być prowadzony. W odniesieniu do pkt I.2 w/w wytycznych teren gminy Warka, Chynów, Jasieniec, Mogielnica, Belsk Duży, Błędów, Pniewy to obszar występowania „starych przypadków ASF u dzików”, natomiast zgodnie z pkt. I.3 teren gminy Grójec to obszar występowania świeżych zakażeń (zainfekowanych ASF) u dzików.

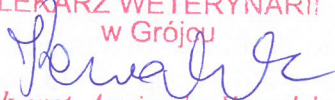
Ustalając liczbę dzików do odstrzału sanitarnego dla poszczególnych obwodów łowieckich brano pod uwagę liczbę dzików pozyskanych w odstrzale planowym w 2020 r., liczbę dzików pozyskanych w ramach odstrzału sanitarnego w 2020 r. oraz liczbę dzików padłych w 2020 r.

Propozycja rozporządzenia przewiduje odstrzał sanitarny dzików w liczbie 175 sztuk do dnia 30 czerwca 2021 r. Liczba ta wydaje się ilością wykonalną i możliwą do odstrzału w poszczególnych obwodach łowieckich.

Pozyskane dziki, jako pochodzące z działań związanych ze zwalczaniem choroby zakaźnej, nie będą mogły być wprowadzone do obrotu, a jedynie wykorzystywane na użytek własny myśliwego lub poddawane utylizacji. Możliwość otrzymania przez myśliwego 80% kwoty ryczałtu za odstrzał sanitarny dzika gwarantowanego zapisami prawa podniesie skuteczność wykonania odstrzału sanitarnego. Postępowanie z tuszami dzików pozyskanymi w ramach odstrzału sanitarnego odbywać się będzie stosownie do pkt II.1 „Wytycznych dotyczących realizacji odstrzału sanitarnego dzików, w trybie ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt” stanowiących załącznik do pisma Głównego Lekarza Weterynarii znak: GIWz.432.60.5.2020 z dnia 13 lutego 2020 r.

Wydanie rozporządzenia nakazującego odstrzał sanitarny wolno żyjących dzików ma na celu zminimalizowanie skali zagrożenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń (ASF) w powiecie grójeckim i powiatach sąsiednich województwa mazowieckiego oraz w województwie łódzkim, z którym powiat grójecki graniczy poprzez powiat rawski i tomaszowski. O analogicznej sytuacji mowa jest w piśmie GLW znak: GIWz.432.60.5.2020 z dnia 13 lutego 2020 r. I pkt. 4 „w odniesieniu do przypadków brzeżnych na pograniczu dwóch województw (...) odstrzały należy prowadzić tak aby odwrócić wektor szerzenia się choroby, w kierunku terenów na których występowała ona wcześniej(...).

Nakazanie odstrzału sanitarnego wolno żyjących dzików jest niezbędne do zapewnienia ochrony zdrowia zwierząt oraz ograniczenia negatywnych skutków gospodarczych rozprzestrzeniającej się choroby zakaźnej jaka jest afrykański pomór świń.

POWIATOWY
LEKARZ WETERYNARII
w Grójcu

lek. wet. Agnieszka Kowalska